

Arriben a Cerdanyola del Vallès dues mostres de cromos i ex-libris muntanyencs

L'Ateneu de Cultura de Cerdanyola del Vallès acollirà les exposicions *Els ex-libris i la muntanya. Adolf Kunst, la seva obra entre 1913 i 1930* i *Muntanyes de cromos. La muntanya en el cromo publicitari*, produïdes per l'Obra Social d'Unnim, el Servei General d'Informació de Muntanya (SGIM) i la Diputació de Barcelona, del 29 d'octubre al 15 de novembre amb una organització compartida amb l'entitat cerdanyolenc Turó Solidari.

Sobre les dues mostres

Els ex-libris i la muntanya posa de manifest la presència de la muntanya en l'expressió artística dels ex-libris, utilitzats tradicionalment per identificar la propietat dels llibres, a partir de la producció exlibrista de l'alemany Adolf Kunst (1882-1937), que forma part de la col·lecció del fons documental del SGIM. Amb més de 200 cromos, *Muntanyes de cromos* fa un recorregut històric per la presència de la muntanya i l'alpinisme en l'edició d'aquestes peces de col·leccionisme des del 1897 fins a l'actualitat.

Les dues exposicions s'hi podran visitar cada dia de 17 a 21 hores i els grups escolars poden concertar-hi visites en horari lectiu.

L'evolució dels ex-libris

Els ex-libris són les vinyetes que identifiquen el propietari d'un llibre a la part interior de la seva coberta. Aquesta pràctica és inherent a l'existència dels llibres, ja que, abans de la invenció de la impremta, al segle XV, ja es feia de forma manuscrita. En un principi eren motius heràldics, però, amb l'ascens de la burgesia, es dona pas als ex-libris al·legòrics sobre els principis filosòfics o literaris dels seus posseïdors, fins que s'hi van introduir elements relatius a les seves professions o aficions personals.

La muntanya, com a fet simbòlic, sempre ha estat present en els ex-libris, tant en els de la noblesa com en els dels bibliòfils, que hi troben un tema obert a la interpretació del fet que, com el llibre, és el camí, a vegades també dur, cap a la saviesa. Però, sobretot, la muntanya ocupa un lloc destacat entre els ex-libris dels afeccionats a l'alpinisme i als esports de muntanya en general. Per la seva càrrega cultural, els ex-libris sempre han interessat als artistes, que hi han aplicat les més diverses tècniques per fer-ne expressions d'art.

Marc Serrano i Òssul

Responsable de comunicació

m 618 70 10 23 · mserrano@unnim.cat

www.unnim.cat 26.10.2010

En aquesta mostra s'exhibeixen aquells exemplars de la producció exlibrista d'Adolf Kunst on la muntanya és l'element protagonista i que formen part de la col·lecció del fons documental del SGIM, amb algunes aportacions de l'extensa col·lecció particular de Gastone Mingardi, de Pianoro (Itàlia).

La col·lecció d'Adolf Kunst

Adolf Kunst va néixer l'any 1882 a Regensburg (Baviera) i morí l'any 1937 a München a l'edat de 55 anys. El 1909 es va llicenciar en arquitectura i el 1912 va començar a exercir de professor universitari. Durant 26 anys va treballar en la creació d'ex-libris, aplicant-hi totes les tècniques clàssiques, ja que, si bé va iniciar-se amb el gravat sobre linòleum, també va cultivar la xilografia i la litografia; però és amb el gravat a l'aiguafort que va crear el gruix de la seva producció, amb un total de 414 exemplars.

Els diversos ex-libris corresponen a 355 propietaris, majoritàriament de cognoms centreeuropeus, entre els quals en trobem sis de catalans: Joan i Rosa Baucis amb dos exemplars cadascun d'ells, i els corresponents a Jordi i Joan, Mercè i Xavier, Jorge i Josep de la família Montsalvatge.

És per aquest motiu que la pràctica totalitat dels paisatges de muntanya representats als ex-libris de Kunst, corresponen, bàsicament, a racons de les estribacions alpines alemanyes; però hi trobem, com a excepció digna de remarcar, tres exemplars que representen les nostres muntanyes.

Així, doncs, podem veure-hi el cim de l'Aneto i el coll de Corones des de la gelera (282 / J. Baucis 1922), el pic de Salvaguarda vist des dels boscos de la Besurta, pujant cap a la Renclusa (299 / J. Baucis 1923), i la cinglera del Far, des de Sant Martí Sacalm (280/JiJ.Monsatvatge, 1922).

L'any 1996 Klaus Witte va recollir tota la producció exlibrista d'Adolf Kunst al llibre titulat *Adolf Kunst Exlibris, Gesamtverzeichnis 1991-1936*, de publicació molt reduïda, però indispensable per conèixer de prop l'obra d'un gran artista que va apropar decisivament la muntanya als ex-libris i aquests a l'art.

L'evolució dels cromos de col·leccionista

Ara la paraula cromo s'utilitza per referir-se a una "cromolitografia de mida petita destinada a ésser col·leccionada". Els cromos, tal com els coneixem actualment, són resultat d'una evolució que va sorgir a finals del segle XIX, quan es comencen a utilitzar com a forma de publicitat per atreure la venda de diversos productes comercials. Amb els primers cromos també es va iniciar el costum de col·leccionar-los en quaderns de fulls en blanc, però no va ser fins a principis de segle quan algunes empreses van decidir oferir als clients els àlbums per col·leccionar els cromos que obsequiaven.

Marc Serrano i Òssul

Responsable de comunicació

m 618 70 10 23 · mserrano@unnim.cat

www.unnim.cat 26.10.2010

A la dècada dels quaranta els àlbums ja presenten les característiques que es mantindran fins a l'actualitat, però els cromos passen de ser un reclam publicitari a un producte per ells mateixos. Les més diverses temàtiques han protagonitzat alguna vegada una col·lecció de cromos, i la muntanya també és present en aquesta faceta del col·leccionisme.

Turó Solidari i la custòdia del territori

En el marc del programa sobre educació ambiental a través de l'art *Entre l'art i la ciència*, Turó Solidari promociona i difon entre la població de totes les edats els valors de la natura i la custòdia del territori. En aquesta ocasió la temàtica sobre la muntanya serà referència per apreciar les diferents tècniques emprades per Adolf Kunst i per valorar la muntanya que ens envolta, font i reserva de biodiversitat i paisatge patrimonial que cal conservar.

Exposicions Els ex-libris i la muntanya i Muntanyes de cromos

Les produeixen Obra Social d'Unnim, Diputació de Barcelona i SGIM

L'organitza Turó Solidari

L'acull Ateneu de Cultura (Indústria, 38-40. Cerdanyola)

Dates Del 29 d'octubre al 15 de novembre del 2010

Horari Cada dia de 17 a 21 hores. Visites concertades per als escolars

Informació Telèfon 902 33 55 66. atencioclient@unnim.cat
www.unnim.cat

Marc Serrano i Òssul

Responsable de comunicació

m 618 70 10 23 · mserrano@unnim.cat

www.unnim.cat 26.10.2010